

**Nicolai Cavssini Trecensis E Societate Iesv, De Eloquentia
Sacra Et Hvmana**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1626

Amplificatio beneficij accepti, per comparata, adiuncta, & partes, ad
Quirites post redditum num. 5. Capvt XXVI.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68724](#)

quem biennio ante filie sua nubentis strauerat, in eadem domo sibi ornari, & sterni expulsa, atque exturbata filia iubet. Postremo nubit genero soror, nullis auspicijs, nullis auctoribus. Quid restabat nisi exclamationis fulmen. O mulieris sedes.

Amplificatio beneficij accepti, per comparatu, adiuncta, & partes, ad Quirites post redditum num. 5.

CAPUT XXVI.

Comparata, & an-
sistata.

A Parentibus, id quod necesse erat, parvus sum procreatus, à vobis natus sum consularis. Illi mihi fratrem incognitum, qualis futurus esset, dederunt, vos spectatum, & incredibili pietate cognitum, reddidistis Rempub. illis accepi temporibus eam, que pena amissa est à vobis eam recuperavi, quam aliquando omnes viuis opera seruatam iudicauerunt. Diis immortales mihi liberos dederunt, vos reddidistis. Multa præterea à Diis immortalibus opata cōsecuti sumus; nisi vestra voluntas fuisset, omnibus diuinis muneribus caruissemus, vestros denique honores, quos eramus gradatim singulos affecuti, nunc à vobis viuersos habemus, vt quantum antea parentibus, quantum Diis immortalibus, quantum vobis inceptis, tantum hoc tempore viuerso cuncta populo Rom. debeamus. Nam cum in ipso beneficio vestro tanta magnitudo est, vt eam complecti oratione non possim, tum in studijs vestris tanta animorum declarata est voluntas, vt non solum calamitatem mihi detraxisse, sed etiam dignitatem auxisse videamini. Non enim pro meo reditu, vt pro P. Popilij nobilissimi hominis, adolescentes filii, & multi præterea cognati, & que affines deprecati sunt.

Hæc ratio augendi per antitheta pulchra est, & suauis, adduntur etiam adiuncta, scilicet in largiendo beneficio, alacritas, & cæteræ.

Alia pars amplificationis per regressum.
Post redditum ad Quirites.

CAPUT XXVII.

Partium ex-
numbratio. **Q**uid dulcior hominum generi à natura datum est, quam sui cuique liberi, mihi.

vero, & propter indulgentiam meam, & properter excelsens eorum ingenium, vita suu mea cariores, tamen non tanta voluptate erant suscepiti, quanta nunc sunt restituti. Nihil cuiquam fuit unquam iucundius, quam nihili meus frater, non tam id sentiebam, cum fruebar, quam tunc cum carebam, & poste: quan- vos me illi, & mihi cum reddidistis. Rex familiaris sua quemque delebat, reliqua meæ fortunæ recuperata, plus mihi nunc voluptatis afferunt, quam tunc incolumi afferebant: Amicitiae, confuetudines, vicinitates, clientela, ludi denique, & dies festi, quid haberent voluptatis, carēdo magis intellexi, quam fruendo. Iam vero honor, dignitas, locus, ordo, beneficia vestra, quanquam mihi semper clarissima visa sunt, tamen ea nunc renouata, illuſtriora videntur, quam si obscurata non essent. Ipsa autem patria Diis immortales, dici vix potest, quid caritatis, quid voluptatis habet, quæ species Italæ, quæ celebritas oppidorum, quæ forma regionum? quæ agri? quæ fruges? quæ pulchritudo vibiris? quæ humanitas ciuium? quæ rep. dignitas? quæ vestra maiestas? quibus ego omnibus antea rebus sic fruebar ut nemo magis.

Vides ut singula quæcumque commoda minutatim, sine tamquam illa sermonis ignobilitate, dum in se, aut rerum obscuritate discutiens, amplam effecti orationem. Si quidpiam hic humilitate fuisset interpositum, corrupisset eloquentiæ grauitatem, quod fatuus quispiam fecit in veteri poëmate, qui Elysiorum camporum voluptates commemorans Solem, & cucumeres dixit esse illis pericundos. Quæ cognatio Cucumerum, & Solis. Deinde, cuius ingenij est nobilissimus voluptatibus Cucumerum esum inferre.

Amplificatio rei calamitosi per gradationem, & hypotyposin, &c. pro Quirite. n. 95.

CAPUT XXVIII.

Miserium est exturbari fortunis omnibus, miserum est iniuria. Acerbum est ab aliquo circunueniri: acerbior à propinquuo, Calamitosum est bonis eueriti, calamitus cum dedecore: Funestum est à forti, atque honesto viro iugulati, funestius ab eo, cuius vox præconis quæstu proficit. Indignum est à pa-